

การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ
โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
THE DEVELOPMENT OF COMPREHENSIVE READING ABILITY
USING THE SQ4R LEARNING MODEL FOR GRADE 8 STUDENTS

¹พัฒนพงษ์ สีหาคารินทร์ และ ²พรชัย ผาดไธสง

¹Pattanapong Seehanarin and ²Phornchai Phardthaisong

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด, ประเทศไทย

Roi Et Rajabhat University, Thailand.

¹pattananotto2539@gmail.com

Received : May 1, 2022; Revised : May 28, 2022; Accepted : June 15, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่ได้รับจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์ร้อยละ 70 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองป่าภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 7 คน โดยการใช้แบบเจาะจง (Purposive Sampling) ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ใช้ 3 วงจรปฏิบัติการ วงจรที่ 1 ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-3 วงจรที่ 2 ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4-6 วงจรที่ 3 ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7-9 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความโดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R จำนวน 9 แผน และ 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบทดสอบเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ผลการวิจัยพบว่า ผลการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ

¹ นักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

² อาจารย์ ดร. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังจากที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R พบว่า วงรอบปฏิบัติการที่ 1 มีความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 10.43 คิดเป็นร้อยละ 52.14 วงรอบปฏิบัติการที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 13.00 คิดเป็นร้อยละ 65.00 และวงรอบปฏิบัติการที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.14 คิดเป็นร้อยละ 80.71 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

คำสำคัญ : ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ, การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

Abstract

The objectives of this research were to In order to improve reading comprehension ability, the SQ4R method was used for 70 percent of Secondary school year 2 according to the criteria. Obtuse, 2nd semester, academic year 2021, 7 students were selected by purposive sampling, using Action Research, using 3 operational cycles, circuit 1, using learning management plans 1-3; Learning Management 4-6 Cycle 3 Using the Learning Management Plan 7-9 The tools used in the research were divided into 2 categories: 1) a learning management plan to develop reading comprehension through learning management. 9 plans of SQ4R and 2) a reading comprehension test. For Secondary school year 2, 20 questions were used as a multiple choice test. The statistics used in the data analysis were mean, standard deviation and percentage. Qualitative data were analyzed quantitative. The findings show that. Reading comprehension test results For Secondary school year 2, after receiving the SQ4R learning activities, it was found that the first practice cycle had the ability to read main ideas. The second operating cycle had an average score of 13.00 or 65.00 percent, and the third operating cycle had an average score of 16.14 or 80.71%, which was higher than the 70% threshold. according to the specified criteria

Keywords : Reading comprehension ability, SQ4R learning management

บทนำ

การจัดการเรียนรู้ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญหลักของการเรียนรู้ตามแนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และฉบับที่ 3 พุทธศักราช 2553 มาตรา 23 และมาตรา 24 กำหนดให้สถาบันการศึกษาได้จัดการศึกษาด้วยการเน้นความสำคัญเกี่ยวกับความรู้ และทักษะการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการเผชิญสถานการณ์จริง และการประยุกต์องค์ความรู้มาใช้ในการป้องกัน และการแก้ไขปัญหา การจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์, 2552) และการอ่านมีความสำคัญอย่างยิ่ง เทคโนโลยีเจริญรุดหน้าไปเท่าไร การอ่านยิ่งมีความสำคัญและจำเป็นมากเท่านั้น แต่การอ่านจะต้องได้รับการปลูกฝังมาตั้งแต่เยาว์วัยจากครอบครัว โรงเรียน และสังคม การส่งเสริมให้เยาวชนมีนิสัยรักการอ่านรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองนั้น การอ่านเป็นทักษะหนึ่งของการสื่อสารในชีวิตประจำวัน เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ที่สำคัญทุกระดับเพราะคนเราต้องอาศัยการอ่านในการแสวงหาความรู้เพื่อมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นควบคู่กับการฟัง การพูด และการเขียน แต่ในปัจจุบันนี้ พบว่าการอ่านหนังสือของคนไทย ยังอยู่ในอัตราที่ต่ำและน่าเป็นห่วงอย่างมาก เพราะเด็กหันไปดูโทรทัศน์ และเล่นเกมมากขึ้น จึงทำให้อ่านหนังสือน้อยลง รัฐบาลจึงเร่งแก้ไขปรับนโยบายโดยประกาศให้ปี พ.ศ. 2552 - 2561 เป็นทศวรรษแห่งการอ่าน (เสถียร ยอดคดี, 2554) จากเหตุผลดังกล่าวกระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดให้ทักษะการอ่านเป็นเนื้อหาสาระที่ 1 จากทั้งหมด 5 สาระ สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐานที่ ท 1.1 ให้นักเรียนได้ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต ที่กำหนดให้ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

จากการรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าปีการศึกษา 2560 มีผลการประเมินกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในสาระการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองป้าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 เท่ากับ 50.00 ปีการศึกษา 2561 เท่ากับ 52.00 ปีการศึกษา 2562 เท่ากับ 53.57 ซึ่งทั้ง 3 ปีการศึกษา ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ร้อยละ 70 ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุหลายประการด้วยกัน เช่น ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญที่มีสาเหตุมาจากตัวผู้เรียนเรียน คือ นักเรียนขาดทักษะด้านการอ่านจับใจความสำคัญ อันดับต่อมาคือ นักเรียนไม่ชอบอ่านหนังสือจึงขาดทักษะที่ดี นักเรียนไม่มีแรงจูงใจในการเรียน วิธีการแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจ

ความสำคัญ ด้านครูผู้สอนก็เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาขึ้น เพราะไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนในการอ่านได้ ทั้งนี้เพราะผู้เรียนขาดการฝึกฝนทักษะด้านการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งเป็นเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในการสอนอ่าน ทำให้การอ่านไม่มีประสิทธิภาพ (โรงเรียนบ้านหนองบ้าน. 2561: 23)

จากการศึกษานวัตกรรมที่ส่งเสริมด้านการอ่านพบว่า มีรูปแบบการสอนหนึ่งซึ่งช่วยเสริมสร้างการอ่าน คือ การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ขั้นตอนการสอนมีระบบที่ชัดเจน ช่วยฝึกทักษะการคิด เพราะแต่ละขั้นตอนกระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็น และมีความกระตือรือร้นในการเรียน ที่สำคัญวิธีการสอนแบบ SQ4R ช่วยทำให้การอ่านของผู้เรียนเป็นการอ่านที่มีจุดมุ่งหมาย มีขอบเขต ช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหา สามารถเก็บสาระสำคัญ แนวคิดของเรื่อง ใจความสำคัญของเรื่องได้ ทำให้การอ่านของผู้เรียนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นเน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง แต่ความชำนาญขึ้นอยู่กับ การฝึกฝนและขึ้นอยู่กับความรู้เดิมของผู้เรียน ดังนั้นผู้สอนจะต้องตระหนักถึงความรู้เดิมของผู้เรียนหรือจะต้องปูพื้นฐานเดิม ให้กับผู้เรียนก่อนที่จะถึงบทเรียน มีขั้นตอนเริ่มจากการให้นักเรียนได้อ่านอย่างคร่าวๆ (Survey) เพื่อสำรวจหาใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน จากนั้นจะเป็นการตั้งคำถาม (Question) โดยเปลี่ยนจากใจความสำคัญของเรื่องเป็นคำถาม จากนั้นให้นักเรียนได้อ่านบทอ่านเพื่อหาคำตอบโดยละเอียด (Read) แล้วให้นักเรียนได้จดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ (Record) ต่อจากนั้นให้นักเรียนได้มีโอกาสเล่าเรื่องจากข้อมูลที่ได้บันทึกไว้ (Recite) และขั้นตอนสุดท้ายให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นจากบทอ่านที่นักเรียนได้อ่าน (Reflect) ซึ่งเป็นปัจจัยเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการเขียนสรุปใจความสำคัญให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น (ศิริพร ลิ้มตระกูล. 2554: 15-16) ซึ่งวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R สามารถช่วยให้ผู้เรียนสามารถอ่าน และเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว จดจำได้ดีและบททวนเรื่องราวที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อให้การสอนอ่านมีประสิทธิภาพผู้เรียนสูงขึ้นได้มีการศึกษาวิจัยตัวอย่าง จากงานวิจัยของธิดา บุษามสาย (2559: 24) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการอ่านจับใจความ ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อวิธีสอนแบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสุนทรรัตน์ สวัสดิกุล (2553: 39) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอนอ่านจับใจความด้วยวิธี SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการศึกษพบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยมีประสิทธิภาพ 86.08/84.33 และความสามารถ ในการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงตระหนักถึงความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อพัฒนาศักยภาพความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน จึงมีความสนใจทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองป่าน เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะในการอ่านสามารถอ่านและเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้องและสามารถเชื่อมโยงไปสู่ความเข้าใจในการเรียนวิชาอื่นๆ ได้ด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์ร้อยละ 70

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ได้นำแนวคิดหลักการ และขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R จำนวน 3 วงจร โดยมีรายละเอียดตามขั้นตอนของการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองป่าน อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 7 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ รหัสวิชา ท 22101 รายวิชา ภาษาไทยพื้นฐาน 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 12 แผน 12 ชั่วโมง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้พัฒนาจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญโดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 9 แผน โดยแต่ละวงจรปฏิบัติการ มีดังนี้

วงรอบปฏิบัติการที่ 1 แผนการอ่านจับใจความสำคัญจากบทความวิชาการ แผนที่ 1-3

วงรอบปฏิบัติการที่ 2 แผนการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานชาดก แผนที่ 4-6

วงรอบปฏิบัติการที่ 3 แผนการอ่านจับใจความสำคัญจากข่าว แผนที่ 7-9

3.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นวัดความสามารถ จำนวน 20 ข้อ

4.การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและร้อยละ ของคะแนนแบบทดสอบ แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ มีคะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไปของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา จากเครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติการวิจัย โดยผู้วิจัยนำข้อมูลมาประเมินสภาพเพื่อหาข้อบกพร่องปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้น แล้วหาทางปรับปรุงแก้ไขและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้นต่อไปซึ่งจะนำไปสู่การอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สรุปผลการวิจัย ดังนี้

หลังจากการดำเนินการวิจัยในวงจรปฏิบัติการที่ 1 เสร็จสิ้นตามแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 1-4 ตามที่ได้กำหนดไว้ ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบความสามารถความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ท้ายวงจรที่ 1 ซึ่งผลจากการทดสอบท้ายวงจรที่ 1 แสดงในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบความสามารถความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ท้ายวงจรที่ 1

เลขที่	ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ (20 คะแนน)	ร้อยละ
1	14	70.00
2	13	65.00
3	8	40.00
4	7	35.00
5	9	45.00
6	10	50.00
7	12	60.00
μ	10.43	52.14

จากตารางที่ 1 พบว่าคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่ได้จากการวัดโดยใช้แบบวัดความสามารถในการการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ยที่ 10.43 คิดเป็นร้อยละ 52.14 และมีนักเรียน จำนวน 1 คน ได้คะแนนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 70 และมีนักเรียน จำนวน 6 ไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

หลังจากการดำเนินการวิจัยในวงจรปฏิบัติการที่ 2 เสร็จสิ้นตามแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 5-8 ตามที่ได้กำหนดไว้ ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบความสามารถความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ทำывงจรที่ 2 ซึ่งผลจากการทดสอบทำывงจรที่ 2 แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบความสามารถความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ทำывงจรที่ 2

เลขที่	คะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ (20 คะแนน)	ร้อยละ
1	15	75.00
2	13	65.00
3	11	55.00
4	14	70.00
5	12	60.00
6	14	70.00
7	15	75.00
μ	13.43	67.14

จากตารางที่ 2 ผลการทดสอบความสามารถความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ทำывงจรที่ 2 พบว่า พบว่าคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญจากการวัดโดยใช้แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ยที่ 13.43 คิดเป็นร้อยละ 67.14 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 70 จำนวน 4 คน ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 67.14

หลังจากการดำเนินการวิจัยในวงจรปฏิบัติการที่ 3 เสร็จสิ้นตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9-12 ตามที่ได้กำหนดไว้ ผู้วิจัยใช้ไว้ ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบความสามารถความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ทำывงจรที่ 3 ซึ่งผลจากการทดสอบทำывงจรที่ 3 แสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบความสามารถความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ท้ายวงจรที่ 3

เลขที่	คะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ (20 คะแนน)	ร้อยละ
1	17	85.00
2	15	75.00
3	15	75.00
4	16	80.00
5	15	75.00
6	17	85.00
7	18	90.00
μ	16.14	80.71

จากตารางที่ 3 ผลการทดสอบความสามารถความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ท้ายวงจรที่ 3 พบว่า คะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ยที่ 16.14 คิดเป็นร้อยละ 80.71 ขึ้นไป และมีนักเรียน 7 คน มีร้อยละของคะแนน 70 ขึ้นไป

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้จัดการเรียนรู้แบบแบบ SQ4R พบว่า ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมได้ดี สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ และเล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่านได้ ตลอดจนสามารถนำเสนอแนวคิดจากเรื่องที่อ่านได้ค่อนข้างดีสามารถที่จะสรุปเรื่องราวจากเรื่องที่อ่านได้ และสามารถนำเสนอแนวคิดจากเรื่องที่อ่านได้

หลังจากที่ผู้วิจัยดำเนินการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้สิ้นสุดทั้ง 12 แผนการจัดการเรียนรู้ รวม 12 ชั่วโมงตามวงจรปฏิบัติการที่ 1–3 แล้ว ผู้วิจัยได้ทดสอบกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้แบบทดสอบความสามารถความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ดังแสดงตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ วิชาภาษาไทย

เลขที่	คะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์ (คะแนน)			รวม (30)	ร้อยละ
	การวิเคราะห์ ความสำคัญ (10)	การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ (10)	การวิเคราะห์ หลักการ (10)		
1	8	7	6	21	70.00
2	8	6	6	20	66.67
3	5	6	5	16	53.33
4	9	9	8	26	86.67
5	5	5	4	14	46.67
6	6	5	5	16	53.33
7	7	6	6	19	63.33
\bar{X}	6.86	6.29	5.71	18.86	62.86
SD	1.57	1.38	1.25	4.02	13.39

จากตารางที่ 4 ผลการทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ วิชาภาษาไทยพบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในวงรอบปฏิบัติการที่ 1 มีคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ เฉลี่ย 11.00 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 55.00 ในวงรอบปฏิบัติการที่ 2 มีคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์เฉลี่ย 13.00 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 65.00 วงรอบปฏิบัติการที่ 3 มีคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ เฉลี่ย 16.14 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.71 ซึ่งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญด้านได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในอ่านจับใจความสำคัญ โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประเด็นที่สามารถอภิปรายผล ดังนี้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบการแบบ SQ4R วงรอบปฏิบัติการที่ 1 พบว่า โดยมีคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ทำวงรอบปฏิบัติการที่ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.43 คิดเป็นร้อยละ 52.14 วงรอบปฏิบัติการที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.00 คิดเป็นร้อยละ 65.00 วงรอบปฏิบัติการที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.14 คิดเป็นร้อยละ 80.71 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ซึ่งเป็นไปตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดการเรียนรู้แบบการแบบ SQ4R เป็นการจัดการเรียนรู้อย่างมีขั้นตอนทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้นส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้บรรลุผลตามเป้าหมายของการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเป็นระบบจนกว่าจะเข้าใจในเรื่องที่อ่านมีการควบคุมกระบวนการต่าง ๆ อย่างเป็นขั้นตอนในระหว่างการอ่านเพื่อรวบรวมข้อมูลโดยเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่เชื่อมโยงความรู้เดิมนำไปสู่การจับใจความสำคัญ และได้ฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ ทำความเข้าใจ ดำเนินการตามแผน จึงส่งผลให้ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของผู้เรียนหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บรรลุตามวัตถุประสงค์สอดคล้องกับผลการวิจัย อิดา บู่สามสาย (2559: 24) ที่ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการอ่านจับใจความ ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อวิธีสอนแบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ สุนทรธรัตน์ สวัสดิกุล (2553: 39) ที่ได้ศึกษาการสร้างชุดการสอนอ่านจับใจความด้วยวิธี SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพและหา ประสิทธิภาพของชุดการสอนที่สร้างขึ้น และเพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย ชุดการสอนอ่านจับใจความ แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี SQ4R และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความจากการศึกษาพบว่า ชุดการสอนที่ สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยมี ประสิทธิภาพ 86.08/84.33 และความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เมขลา ลือโสภา (2555: 137) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดการ เรียนรู้พัฒนาการอ่านจับใจความวิธีสอนแบบ SQ4R มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.75/87.10 ค่าดัชนี ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้มีค่าเท่ากับ 0.75 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจ ความหลังเรียนด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R ในระดับมากที่สุดซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

จากการศึกษา การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการแบบเปิดเป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญด้วยวิธีแบบ SQ4R ของนักเรียนได้ จากการเรียนรู้ที่ฝึกให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดที่หลากหลาย ผู้สอนต้องคิดหาวิธีการที่จะให้ผู้เรียนเปิดความคิดให้หลากหลายที่จะอยู่ในเรื่องของการนำเสนอความคิดเห็นหรือการกำหนดปัญหาขึ้นมาเพื่อกระตุ้นการคิดของนักเรียนจะมีประเด็นปัญหาอย่างกว้างขวางรวมทั้งมีแนวทางการแก้ปัญหาหรือมีการตั้งปัญหาขึ้นมาใหม่เพื่อค้นหาความชัดเจนของคำตอบ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). แนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2539-2550. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ.
- กานต์ธิดา แก้วกาม. (2556). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธีการสอนแบบปกติ. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จิตต์นิภา ศรีไสย์. (2549). ภาษาไทยเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตรา ชัยอมฤต. (2539). การเปรียบเทียบผลของการสอนเขียนย่อเรื่องกับการสอนให้นักเรียนตั้งคำถามเองที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านและการเขียนย่อเรื่องภาษาอังกฤษ. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จีเรียง บุญสม. (2543). ผลของเพื่อนช่วยสอนร่วมกับการเสริมแรงที่มีต่อเจตคติความสามารถในการอ่านออกเสียงและความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

